

der findes i dette frivillige Fattigvæsen, skulde aldeles savnes i det borgerlige Fattigvæsen. Der er vist en Forskjel; men den er ikke saaledes tilstede, at man skulde finde det nødvendigt aldeles at affordre dem fra hinanden. Jeg troer, at det Kærlighedsprincip, der gaaer gjennem det frivillige Fattigvæsen, ogsaa saameget som muligt skulde bringes ind i det almindelige og borgerlige Fattigvæsen.

Forsaavidt en æret Folkethingmand har opfordret mig til at udtale mig om, hvorvidt der kunde ventes Forandringer i Communalloven i det Hele, og navnlig med Hensyn til Communalbestyrelsernes Indretning i Kjøbstæderne, saa maa jeg bemærke, at Spørgsmaalet om en almindelig Communalanordning er af en yderst vanskelig Natur. De foregaaende Indenrigsministre have ikke seet sig istand til at foretage Noget i denne Retning, og der maatte da ogsaa have været betydelig Medhjælp af Andre, for at kunne udarbejde Noget, som virkelig var gavnligt for Landet. Den store Masse af Forretninger, der foresalde i de Ministerier, som jeg for Tiden har den Ære at beklæde, tillade mig heller ikke at anvende den Tid, som der skulde anvendes, derpaa, hvis jeg skulde udarbejde en Lov af det omhandlede Slags. Hvad jeg har udtalt om Kjøbstædernes Communalbestyrelse, gaaer nærmest ud paa at vise, hvorledes der ingen Consequens er tilstede ved at gjøre en Forandring i Sammensætningen af Sogneforstanderskaberne, for at Kommunen skulde faae en større Selvstændighed, medens man ikke gjør det i Kjøbstæderne; men deraf følger ikke, at jeg kan være stemt for at gjøre nogen radical Forandring i de Forhold, som gjælde for Kjøbstæderne. Jeg indseer meget godt, at der er adskillige Ufuldkommenheder i Communalvæsenets Organisation i Kjøbstæderne, og, efter mine Tanker, meget større end dem, der findes i Landcommunalvæsenets Organisation; men deraf følger ikke, at man ogsaa seer et Middel, hvorved man kan berigtige dette; at gjøre Forandringer, om hvis Gavnlighed man maa være meget i Tvivl, det er Noget, jeg paa ingen Maade vil indlade mig paa.

Ordføreren: Det er blot et Par Ord, jeg vil tillade mig at tilføje i Anledning af den ærede Indenrigsministers sidste Bemærk-

ning. Det er ganske rigtigt, at det ikke er Huusmandsstanden alene, som Udvalgets Forslag sigter til at forskaffe en Andeel i Valgretten. Naar jeg har brugt Ordet „Huusmandsclassen“, saa var det kun, fordi jeg troede med dette ene Ord at kunne betegne den Deel, der nærmest sigtes til, men jeg indrømmer, at denne Betegnelse ikke er fuldstændigt udtømmende. Den ærede Minister har yttret, at han ikke troede, at Fleertallet af denne Klasse havde noget Ansøgning for at faae en saadan Andeel i Valgretten og Valgbarheden til Sogneforstanderskaberne; men det er jo af det Slags Ting, hvor man kan have ganske modsatte Erfaringer. Jeg for min Deel og, derom er jeg overbevist, mange af Thingets Medlemmer med mig have den Erfaring, at netop Fleerheden af denne Klasse stærkt ønsker at faae en saadan Ret.

Hvad angaaer den Bemærkning, at Enkelte vilde kunne faae en Indflydelse ved Valgene igjennem denne Klasse af Befolkningen, da troer jeg, at den Andeel, man vil give dem ved Valget, er saa ringe, at disse Enkelte ikke vilde opnaa deres Hensigt; men, selv om de fik de samtlige Valgmænd paa deres Side, hvad de dog aabenbart paa ingen Maade vilde faae — men, selv om de fik samtlige Valgmænd paa deres Side, vilde de, om man ogsaa forudsætter, at det højeste Antal vilde kunne naaes, som Loven tillader, at der kan blive, kun faae to Femtedele af den hele Valgermasse, medens de tre Femtedele vilde være de hidtilværende Valgere. Jeg troer virkelig, at, naar man frygter for, at Enkelte kunne indvirke paa Valgene, saa ville, efter den nugældende Lovgivning, disse „Enkelte“ ogsaa kunne virke paa Valgene i det Hele, fordi jeg holder mig overbevist om, at de større Eiendomsbesiddere ligesaa let lade sig paavirke af Andre som den mindre og mindst Formuende; jeg troer ikke, at en stor Eiendomsbesiddere er mindre utilbøjelig til at lade sig bestemme af Andre, end den fattigste Mand i Landet er det, saa at den Frygt ikke for mig er væsentlig.

Naar den ærede Minister meente, at man, for at tilfredsstille en stor Trang hos en stor Deel af Befolkningen, kunde indskrænke sig til at give den en proportionel Andeel i Valget,